

یادداشت

احیای خانه مشروطه؛ مسئولیتی برای تبریز و ایران

محمدجوادحق شناس

استادروابط بین الملل

«همه عالم تن است و ایران دل نیست
گوینده زین قیاس خجل چون که ایران دل زمین باشد
دل ز تن به بود، یقین باشد»

نظامی، ایران را دل جهان می خواند؛ تعبیری که وقتی درباره تبریز سخن می گویم، معنایی ویژه پیدا می کند. تبریز در مقاطع مهم تاریخ ایران صرفا شاهد تحولات نبوده، بلکه خود یکی از کانون های شکل گیری و پیشبرد آنها بوده است؛ از برآمدن صفویان و آغاز دولت صفوی در این شهر، تا مشروطه و دفاع از حکومت قانون و سپس نقش آفرینی در تحولات معاصر ایران.

در آستانه صدوبیستمین سالگرد انقلاب مشروطه، ۱۴ مردامدها فرصتی فراهم شد تا در تبریز، در همایشی با حضور بیش از ۷۰۰ نفر از دانشگاهیان، نخبگان، مدیران و علاقه‌مندان تاریخ و فرهنگ ایران، درباره مشروطه، تبریز و میراث ماندگار نیاکان سخن گویم. اما اهمیت این سفر برای من فقط در آن سخنرانی کوتاه خلاصه نشد. بازدید از خانه مشروطه تبریز، بار دیگر این پرسش را پیش رویم گذاشت که ما با میراث یکی از مهم‌ترین جنبش‌های تاریخ معاصر ایران چه کرده‌ایم و برای شناساندن آن به نسل امروز چه برنامه‌ای داریم؟ تبریز را می‌توان در یک زنجیره تاریخی چنین دید: تبریز دولت ساز، تبریز قانون خواه، تبریز آزادی خواه و تبریز تاب‌آور امروز.

ورود شاه اسماعیل صفوی به تبریز و آغاز دولت صفوی از این شهر، فصلی تازه در تاریخ ایران گشود. چند قرن بعد، همین شهر در نهضت مشروطه به یکی از مهم‌ترین کانون‌های دفاع از قانون و مجلس تبدیل شد. در دوره معاصر نیز تبریز در تحولات انقلاب ۱۳۵۷، به‌ویژه قیام ۲۹ بهمن ۱۳۵۶، نقشی تعیین‌کننده ایفا کرد؛ قیامی که در چهلم شهدای قم شکل گرفت و به یکی از حلقه‌های مهم زنجیره اعتراضات منتهی به انقلاب تبدیل شد.

اما مشروطه را نباید فقط مجموعه‌ای از حوادث و تاریخ‌ها دانست. مشروطه در معنای عمیق‌تر، ورود اندیشه حکومت قانون و تحدید قدرت به عرصه سیاست ایران بود. پرسش اصلی این بود که آیا قدرت سیاسی می‌تواند بدون قید و قانون اعمال شود یا باید در برابر قانون و حقوق ملت پاسخ‌گو باشد؟ در این میان، نقش تبریز در شکل‌گیری تدریجی این اندیشه اهمیت ویژه‌ای دارد. دارالسلطنه تبریز، ارتباط با جهان جدید و اعزام نخستین گروه‌های ایرانی به خارج از کشور، زمینه آشنایی بخشی از نخبگان ایرانی با نظم حقوقی و سیاسی جدید را فراهم کرد. مفهوم عدالتخانه نیز سال‌ها پیش از صدور فرمان مشروطه در ادبیات سیاسی ایران ظاهر شد.

در این مسیر، نام‌هایی چون عباس‌میرزا، قائم‌مقام و امیرکبیر را نمی‌توان نادیده گرفت؛ تلاش‌هایی که هرچند مستقیما به مشروطه منتهی نشد، اما نشان‌دهنده شکل‌گیری تدریجی اندیشه اصلاح، نظم اداری، محدودشدن قدرت خودسرانه و ضرورت سامان‌دادن به حکومت بود. از این منظر، سخن گفتن از مشروطه بدون توجه به تاریخ اندیشه مشروطه، تصویری ناقص از آن ارائه می‌دهد.

در همین نقطه باید به نقش علمای مشروطه‌خواه، به‌ویژه آخوند خراسانی نیز توجه کرد. برخلاف برخی روایت‌های ساده‌شده که مشروطه را صرفا محصول فعالیت روشنفکران می‌دانند، بخش مهمی از اندیشه مشروطه در ایران در گفت‌وگوی میان سنت دینی و مفاهیم جدید سیاسی شکل گرفت. آخوند خراسانی و یاران او، از جمله هم‌رسان حسین نائینی و ملاعبدالله مازندرانی، تلاش کردند نسبت میان شریعت، عدالت، مجلس، قانون و محدودیت قدرت را تبیین کنند.

آخوند خراسانی مجلس را «نخستین مرحله ترقی» می‌دانست و مشروطه را در تعارض با اصل دین نمی‌دید، بلکه آن را راهی برای جلوگیری از استبداد و سامان‌دادن به امور کشور می‌دانست. این بخش از تاریخ مشروطه هنوز نیازمند بازخوانی جدی و منصفانه است. اما مشروطه در تبریز فقط یک بحث نظری درباره قانون و مجلس نبود؛ در این شهر، مشروطه با جان و خون مردم آزموده شد. پس از به‌توپ‌بستن مجلس و آغاز استبداد صغیر، تبریز به کانون مقاومت تبدیل شد و ماه‌ها در برابر نیروهای دولتی و فشارهای خارجی ایستاد.

در این میان، تفقه‌الاسلام تبریزی جایگاهی ویژه دارد؛ عالمی که از مشروطه حمایت کرد و در یکی از تلخ‌ترین مقاطع تاریخ تبریز، در کنار مردم ایستاد. با ورود نیروهای روس به تبریز و تشدید فشار بر مشروطه‌خواهان، در عاشورای ۱۳۳۰ قمری، تفقه‌الاسلام و گروهی دیگر از مشروطه‌خواهان به دست نیروهای روس به شهادت رسیدند.

عاشورای خونین تبریز فقط یک واقعه تراژیک نیست؛ سندی است از اینکه دفاع از مشروطه، استقلال و آزادی ایران چه هزینه سنگینی در پی داشته است. در کنار این چهره‌ها، داستان هوارد باسکرویل نیز بخشی فراموش‌نشده‌ی از حافظه مشروطه تبریز است؛ معلم آمریکایی مدرسه موریال که در کنار مشروطه‌خواهان ایستاد و در جریان دفاع از تبریز جان باخت.

مرگ او نشان داد آرمان آزادی و حکومت قانون می‌تواند از مرزهای جغرافیایی و ملی عبور کند و انسانی را که ایرانی نبود، در کنار مردم ایران قرار دهد. بنابراین، وقتی از تبریز مشروطه سخن می‌گویم، فقط از ستارخان و باقرخان و پیروزی مقاومت سخن نمی‌گویم؛ از تفقه‌الاسلام و عاشورای خونین تبریز، از باسکرویل و جان‌باختگان راه مشروطه و از مردمی سخن می‌گویم که هزینه دفاع از قانون و آزادی را پرداختند.

یادداشت کامل را در سایت شرق بخوانید

نوبت دوم
آگهی فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه عمومی
یک مرحله‌ای به شماره ۰۸۴/۱۴۰۴/ت ک
ارائه خدمات نمایندگی کشتیرانی در
نواحی بندر لنگه، فخیلو و جزیره سیری

شرکت نفت فلات قاره ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی مناقصه فوق الذکر را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری فراخوان مناقصه صرفاً از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس **www.setadiran.ir** و شماره فراخوان **۰۲۰۵۰۹۲۳۶۱۱۱۰۰۱۹** انجام خواهد شد و کلیه آگهی ها و دعوت نامه ها، تغییرات، اصلاحات و ... صرفاً از طریق سامانه ستاد به اطلاع مناقصه گران رسانده می شود. لازم است پیشنهاد دهندگان در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در فراخوان محقق سازند و بصورت منظم جهت دریافت دعوت نامه ها، تغییرات، اصلاحات به سامانه ستاد مراجعه نمایند.

اطلاعات تماس دستگاه مناقصه گزار: تلفن: ۰۲۱-۲۳۹۲۴۲۵۱

اطلاعات تماس ستاد جهت اطلاع مراح عمل عضویت:

مرکز تماس: ۰۲۱-۱۲۵۶ دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۲۷۲ و ۸۵۱۹۲۷۶۸
شناسه آگهی ۲۲۴۳۴۶۳ **روابط عمومی شرکت نفت فلات قاره ایران**

وحیده کریمی: روز گذشته، پس از دو سال، نشست خبری رئیس‌جمهور با خبرنگاران، هم‌زمان با روز خبرنگار برگزار شد. مسعود پزشکیان، با همان لحن صادقانه و بی‌پیرایه‌ای که از او سراغ داریم، پای میز پاسخ‌گویی نشست و در میان انبوهی از پرسش‌های چالش‌برانگیز، روایتی روشن از پیچیدگی‌های مدیریت ایران در شرایطی ارائه داد که نه جنگ تمام‌عیار است و نه صلحی پایدار. او در پاسخ به پرسش «شرق» تأکید کرد تفاهم‌نامه پاکستان در مرحله اجرا قرار داشت و آمریکا و ایران گام به گام در حال اجرای تعهدات خود بودند؛ از جمله رفع حصر دریایی ایران. رفع تحریم نفتی و پتروشیمی و توقف حملات اسرائیل به لبنان در حال انجام بود و ایران هم تنگه هرمز را تحت نظارت با سازوکار خود در مسیر گشایش قرار داده بود که با افزایش تنش در تنگه هرمز همه توافقات معلق شد. او از چرایی حمایت رهبری از دولت گفت، از تیم مذاکره‌کننده‌ای که سزاوار تخریب و از جنگ که در حوزه اختیارات دولت نیست اما هزینه‌های آن بر دوش اقتصاد و معیشت مردم سنگینی می‌کند. در این میان، موضوعی که بیش از همه در ذهن‌ها نقش بست، تأکید رئیس‌جمهور بر ضرورت تصمیم‌گیری مبتنی بر شناخت دقیق از توانایی‌ها و اقتضانات کشور بود. او با اشاره به ناترازی‌های اقتصادی، تأثیر ناامنی بر سرمایه‌گذاری و نقش

انسجام اجتماعی در ناکام‌مآندن محاسبات دشمن، تصویری واقع‌گرایانه از شرایط ارائه داد. پزشکیان در عین حال، از دغدغه‌های عمیق خود برای اشتغال جوانان سخن گفت و از نهضت مردمی ساخت مدارس کس که دل هر ایرانی را به تپش می‌اندازد، روایتی تأثیرگذار بیان کرد.

با قدرت، پای آنچه امضا کردیم ایستادیم

رئیس‌جمهور در پاسخ به پرسش «شرق» با این مضمون که «در روزهایی که تفاهم‌نامه پاکستان، وارد فاز اجرایی شده بود و هم‌زمان، گفت‌وگوهای فشرده مقام‌های جمهوری اسلامی ایران با دولت قطر برای آزادسازی بخش قابل توجهی از دارایی‌های بلوکه‌شده، نوید تحقق عملی مفاد این تفاهم‌نامه را می‌داد، طرف آمریکایی ادعای نقض تفاهم‌نامه در تنگه هرمز از سوی ایران را مطرح کرد، آن‌هم درست هم‌زمان با سفر جناب‌عالی و هیئت همراه به عراق برای شرکت در آیین تشییع رهبر شهید انقلاب در نجف؛ حال پرسش ما این است: بالاخره کدام نهاد یا ارگان در ایران متولی پاسخ‌گویی در قبال این دست اقدامات میدانی دارای پیامدهای دیپلماتیک و امنیتی است و چرا تا امروز هیچ نهادی رسماً مسئولیت بی‌ضرورت‌ها و سازوکار تصمیم‌گیری دراین‌باره را برعهده نگرفته است؟ چرا دولت خود را در مقام توضیح به افکار عمومی بابت آن اتهام مطرح‌شده و تبعات آن اتفاقا قرار نداده است؟»، گفت: تفاهم‌نامه امضاشده متضمن هیچ‌گونه اگذاری یا عدول از منافع و مواضع جمهوری اسلامی ایران نبوده است. او ادامه داد: درباره بحث تفاهم‌نامه پاکستان، تفاهم‌نامه‌ای که امضا شد، من بارها گفتم و الان هم می‌گویم: هیچ بندی در آن پیدا نمی‌کنید که ما در آنجا چیزی را وادار کرده باشیم. پزشکیان با اشاره به برخی تحلیل‌ها و روایت‌ها، منتشرشده درباره این تفاهم‌نامه، افزود: هرکسی آن را خوانده است با تحلیل‌های خبرگزاری‌های خارجی آن را تطبیق دهد. آیا می‌گویند ما تسلیم شدیم؟ آیا ما کم آوردیم؟ این توافق‌نامه، مثلاً توافق‌نامه بی‌ربطی بود که امضا شد؟ ما با قدرت پای آنچه نوشته‌ایم ایستاده‌ایم و از آن دفاع می‌کنیم. رئیس‌جمهور با تشریح برخی آثار و پیامدهای این تفاهم و اقدامات متقابل انجام‌شده، ادامه داد: در همان فردای روز امضای تفاهم، محاصره قرار بود آرام برداشته شود. هرچقدر ما به تنگه هرمز محاصره را برداشتیم، آنها نیز محاصره را کم کنند اما آمریکا محاصره را برداشت و تحریم‌های نفتی و پتروشیمی ما را حذف کرد. پزشکیان همچنین با اشاره به تأثیرگذاری روند مذاکرات و تعاملات انجام‌شده بر تحولات منطقه‌ای، گفت: جنگ لبنان را با چند روز تأخیر خاتمه دادند، ولی بالاخره با وجود اینکه آنها یک کشور دیگر هستند، جمهوری اسلامی آنها را وادار کرد که آمریکا به آنها فشار بیاورد و جنگ در لبنان را متوقف کند. او در ادامه با اشاره به موضوع امنیتی مسدودشدن مالتی مذاکرات مربوط به بازگشت این منابع، اظهار کرد: درباره بازگشت منابع مالی مسدودشده نیز در حال مذاکره بودیم، از طرف دیگر تیم مذاکره‌کننده در حال گفت‌وگو درباره سرمایه‌گذاری برای بازسازی مناطق آسیب‌دیده از جنگ بود.

مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال آمریکا تغییر نکرده است

رئیس‌جمهور با تأکید بر اینکه مواضع جمهوری اسلامی ایران در قبال آمریکا تغییر نکرده است، تصریح کرد: آمریکا استعمارگر است، آمریکا جانیاتکار است و جمهوری اسلامی باید باشد؛ در این شکی نیست. اما همین گفت‌وگو، همین بحث‌ها و همین دیپلماسی، آمریکا را وادار کرد که پای توافق و تفاهم با ایران بیايد. او با تأکید بر ضرورت صیانت از دستاوردهای حاصل‌شده در عرصه دیپلماسی، به موضوع تخلف در تنگه هرمز واکنش جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و گفت: آنها چون طبق آن تفاهم‌نامه، می‌بایست براساس دستورالعمل‌هایی که تفاهم‌نامه اسلامی با کشور عمان به هم می‌نویستند، عمل کنند، عمل نکردند و ما هم پاسخ دادیم. اما معمولاً در چنین مواقعی باید یک تیمی تشکیل شود که نقض تفاهم را حل کند. اما به هر حال روند در حال پیگیری است. امیدواریم بتوانیم مسیر را با عزت و سربلندی برای کشور پیش ببریم.

تخریب تیم مذاکره‌کننده کشورمان بی‌انصافی است

پزشکیان با دفاع از عملکرد تیم‌های کارشناسی و مذاکره‌کننده کشور تأکید کرد: اعتقاد من این است که تیم مذاکره‌کننده ما انسان‌های دلسوز، کارشناس و زحمت‌کشی بودند. بی‌انصافی است که خودمان آنها را این‌گونه تخریب کنیم. رئیس‌جمهور با تشریح نحوه تعامل دولت با رهبری و تأکید بر جایگاه وحدت و انسجام در فرایند حکمرانی، افزود: در زمان رهبر شهیدمان، اگر من احساس می‌کردم در ذهن رهبری چیزی هست که با تصمیمات ما فرق داشته باشد، ما همه آن تصمیمات را کنار می‌گذاشتیم و خواسته رهبری را عمل می‌کردیم؛ برای اینکه مملکت با وحدت و دولت برای تحمل هزینه‌های دفاع از کشور، اظهار کرد: ما تا پای جان ایستاده‌ایم. شهادت شیرین‌ترین چیزی است که الان بنده آرزویش را دارم. از جنگیدن و ماندن نمی‌ترسم؛ نه‌تنها نمی‌ترسم، بلکه خیلی وقت‌ها با این کار خودمان را در معرض خطر قرار می‌دهیم. من که نمی‌توانم مثلاً خودم را از کار کنار بکشم، جلسه نگذارم و پیگیری نکنم. حالا ممکن است یک روز ما را ترور کنند؛ خوب، بکنند. او با اشاره به استمرار فعالیت دولت حتی در شرایط دشوار امنیتی، تصریح کرد: مملکت در این وضعیت که مثلاً جلسات را نمی‌شد گذاشت، ما هر روز سر کار خودمان بودیم و دنبال کارمان بودیم. به این سادگی اندک نشده که شما تصور کنید این‌گونه بوده است.

رئیس‌جمهور در روز خبرنگار پاسخگوی پرسش‌های اهالی رسانه بود

روایت پزشکیان از میدان، دیپلماسی و جنگ

تأکید رئیس‌جمهور بر ضرورت اتخاذ تصمیم براساس ظرفیت‌ها و اقتضانات
رئیس‌جمهور در ادامه در پاسخ به پرسش دیگری درباره موضوع تورم، شرایط سختی معیشتی مردم و رویکرد دولت در زمینه مذاکره با وجود عهدشکنی طرف آمریکایی و حمله به کشورمان در میانه مذاکرات، با تشریح فرایند تصمیم‌گیری در شرایط «نه جنگ و نه صلح»، بر ضرورت اتخاذ تصمیمات مبتنی بر ارزیابی دقیق ظرفیت‌ها، توانمندی‌ها و اقتضانات کشور تأکید کرد و گفت: ما در شورای عالی امنیت ملی که در آن مجموعه‌ای از چهره‌های برجسته و فرماندهان که اگر بخواهید از اقتدار کشور صحبت کنید، همین فرماندهان آن را ایجاد کرده‌اند، حضور داشتند؛ چه در حوزه نظامی و چه در حوزه امنیت داخلی، همه آنها معتقد بودند آن چیزی که نوشته شده بود باید انجام شود. در نتیجه، براساس نظرات کارشناسی، یک تفاهم درباره نحوه مدیریت شرایط نه جنگ و نه صلح شکل گرفت. پزشکیان با اشاره به ضرورت شناخت دقیق حدود توان و ظرفیت کشور در تصمیم‌گیری‌های کلان، اظهار کرد: می‌گویند برای جهالت انسان همین مقدار کافی است که نداند قدرت و توانش چقدر است و تا کجا می‌تواند پیش برود. بالاخره وقتی می‌خواهیم تصمیمی بگیریم، باید عذّه و غذّه خودمان را بسنجیم. او در ادامه، آثار مستقیم بی‌ثباتی و نااطمینانی بر اقتصاد و جریان سرمایه را مورد توجه قرار داد و گفت: همین گرانی و بی‌ثباتی در بازار ارز، ناشی از شرایط فعلی است. وقتی ناآرامی وجود دارد، هیچ سرمایه‌داری پول خود را در جایی که ناآرامی و خطر هست مستقر نمی‌کند. پول در جایی مستقر می‌شود که امنیت و آرامش وجود داشته باشد. رئیس‌جمهور با اشاره به تأثیر شرایط امنیتی و جنگی بر شاخص‌های اقتصادی، تصریح کرد: در نتیجه در وضعیتی که قرار گرفته‌ایم، مشکلات وجود خواهد داشت. جنگی که به وجود آمد، آنها برنامه‌ریزی کرده بودند که حمله نأود شود. با توجه به ناترازی‌هایی که در کشور وجود داشت، بنا بر این بود که با یک حمله، ایران را ساقط کنند.

انسجام اجتماعی و حضور مردم، دو عامل ناکام‌مآندن محاسبات دشمن

پزشکیان با بیان اینکه محاسبات دشمن بر مبنای ایجاد فروپاشی و شکاف داخلی استوار بوده است، افزود: این نقشه‌ای نیست که مثلاً با بودن ما طراحی شده باشد. علت اینکه آنها این کارها را انجام می‌دهند، این است که همه محاسباتشان این بود که اگر حمله کنند، ایران تکه‌تکه می‌شود؛ اما این اتفاق نیفتاد. او انسجام اجتماعی و حضور مردم را از عوامل مهم ناکام‌مآندن این محاسبات دانست و گفت: این به خاطر انسجامی بود که به وجود آمد. رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه میزان اقبال عمومی، یک واقعیت قابل سنجش و مبتنی بر داده است، اظهار کرد: کسانی که مدعی‌اند اینها می‌توانستند این کار را انجام دهند، خوب درصدی که مردم اقبال دارند، معلوم بود چقدر است. این دیگر عدد و رقم است و دعوا ندارد. پزشکیان درباره تصمیم‌گیری در حوزه جنگ و صلح نیز با تأکید بر جایگاه فرماندهی و ساختار قانونی تصمیم‌گیری، گفت: اینکه ما بچنگیم یا نه، بهتر از من و شما، فرماندهان جنگ می‌دانند. آنها قدرت خودشان را می‌دانند. رهبری تصمیم می‌گیرد و هر تصمیمی ایشان بگیرد، ما تا آخر ایستاده‌ایم.

ضرورت مدیریت یکپارچه منابع و مصارف در شرایط جنگی

پزشکیان در ادامه در پاسخ به پرسشی درباره نگرانی و دغدغه مردم درباره آینده قیمت بنزین و تصمیم دولت در این زمینه، با اشاره به موضوع تأمین بنزین و سایر حامل‌های انرژی، آن را در چارچوب سیاست‌های دولت در حوزه عدالت و مدیریت منابع مورد توجه قرار داد و با تأکید بر اینکه هرگونه تصمیم مهم اقتصادی و اصلاحی باید با اطلاع‌رسانی و همراهی مردم انجام شود، خاطرنشان کرد: ما و شما باید بنشینیم و با هم همدل شویم. اگر روند ادامه پیدا کرد، چگونه باید این کمبودها و این روند را مدیریت کرد؟ باید بپذیریم اگر این اتفاق افتاد و نتوانستیم تولید کنیم و نتوانستیم بخریم، بالاخره باید مدیریت کنیم. او با اشاره به ضرورت مدیریت یکپارچه منابع و مصارف در شرایط جنگی، گفت: در این روند، بنزین، برق، گاز و آب، مدیریت منابع و مدیریت هزینه‌ها، از جمله مسائلی هستند که باید مورد توجه قرار گیرند. رئیس‌جمهور با تأکید بر ضرورت کاهش هزینه‌های دولت در شرایط جنگی، اظهار کرد: ما در دولت باید هزینه‌هایمان را کم کنیم. هر مدیری نتواند هزینه خودش را کم کند، باید به او ناسد منفی بدهیم؛ برای اینکه من نمی‌توانم در جنگ هزینه خودم را بالا ببرم، باید آن را کم کنم. پزشکیان با تأکید بر ضرورت مشارکت همه دستگاه‌های اجرایی در مدیریت منابع، افزود: همه باید هزینه‌هایشان را کم کنند و تا جایی که ممکن است، به کسانی که در خط مقدم می‌جنگند، پشتیبانی و کمک کنیم. این چیزی است که باید انجام دهیم، اگر می‌خواهیم با قدرت بمانیم. او با انتقاد از ناسازگاری میان الگوی مصرف و الزامات حکمرانی در شرایط جنگی، تصریح کرد: اگر من همان‌طور خرج کنم، این یکی آن‌طور خرج کند و این یکی آن‌طور مصرف کند و از طرف دیگر بگویم می‌توانیم پیش برویم، این معادله را من جایی ندیده‌ام که چگونه ممکن می‌شود. رئیس‌جمهور با اشاره به اینکه مدیریت شرایط موجود نیازمند تصمیمات مستمر و هماهنگ در حوزه‌های مختلف است، خاطرنشان کرد: در نتیجه، روند گفت‌وگو و تصمیم‌گیری در حال انجام است؛ مدیریت بنزین، مدیریت گاز، مدیریت برق، مدیریت آب، مدیریت منابع و مدیریت هزینه‌ها، به هر حال همه اینها مسائلی است که باید در این شرایط مدیریت شود. پزشکیان با تأکید بر ضرورت مقایسه منصفانه شرایط اقتصادی کشور با سایر کشورها، به‌ویژه در حوزه تورم و افزایش قیمت‌ها، گفت: وقتی عده‌ای از رسانه‌ها می‌نشینند و می‌گویند در فلان کشور فلان چیز گران شده و فلان چیز این‌گونه شده، اگر مقایسه می‌کنید، دو طرف را با هم مقایسه کنید. بالاخره آنچه هم گران شده است؛ در آمریکا، در اروپا، گرانی بوده است. او با بیان اینکه شرایط جنگی به‌طور طبیعی با محدودیت، کاهش منابع و افزایش هزینه‌ها همراه است، تصریح کرد: وقتی می‌چنگیم، به هر حال کمبود پیدا می‌کنیم. ما خودمان را برای هرگونه سختی که در این مسیر وجود دارد آماده می‌کنیم.

گفت‌وگوی شفاف با مردم از الزامات حکمرانی در شرایط بحران است

رئیس‌جمهور در ادامه، گفت‌وگوی شفاف با مردم را یکی از الزامات حکمرانی در شرایط بحران دانست و اظهار کرد: اگر واقعیت‌ها را با مردم در میان بگذاریم و درباره آنها گفت‌وگو کنیم، هرچه مردم بگویند، ما همان کار را می‌کنیم. ما با مردم هستیم، ما آمده‌ایم برای مردم نوکری کنیم؛ ما نیامده‌ایم ریاست کنیم؛ پزشکیان با تأکید بر نگاه خود به مسئولیت عمومی و جایگاه مردم در نظام حکمرانی، خاطرنشان کرد: این را صادقانه